

[Kyed.]

Lovforslaget ligger langt udenfor det saakaldte Indefrysningforslag, der blev forelagt for Kommissionen, behøver jeg ikke nærmere at understrege eller komme ind paa. I Forslaget er der taget Hensyn til det Ønske, som et Mindretal i Landbokommissionens Underudvalg gav Udtryk for, nemlig at et Moratorieforslag maatte gaa ud paa, for det første at der saa vidt muligt sikredes Landbrugerne uforstyrret Drift af deres Ejendomme, og dernæst, at de Foranstaltninger, som skulde træffes, ikke fremkaldte Forstyrrelser i andre Erhvervsvirksomheder. Hvad det sidste angaar, er der i Lovforslagets § 3 indsat Bestemmelser, der tager Sigte paa at stille handlende og Haandværkere i den mest gunstige Stilling. Det er fuldt ud berettiget og nødvendigt for at opretholde den almindelige Driftskredit i Landbruget. Hvad de Pantekreditorer angaar, hvis Krav ligger udenfor Værdigrænsen, afbødes de Betæneligheder, der kan være ved, at en tredje Part skal have Afgørelsesretten, ved at denne tredje Parts, Skifterettens, Afgørelse kan indankes for en højere Instans, Akkordretten, hvorom der gives Bestemmelser i § 5. Mod Forslaget vil der maaske kunne indvendes, at det er uretfærdigt, at den Pantekreditors Krav, der ikke vil indgaa paa Akkord, skal rykke tilbage for det Beløb, der bruges til Akkord med Hensyn til de øvrige Kreditorers Krav, der ligger udenfor Værdigrænsen. Men hertil vil jeg bemærke, at hvad Forslaget angaar, er der kun Tale om de Landbrugere, som er kørt fast; dernæst, at de paagældende Panthavere har haft Adgang til at gaa med i Akkorden, og endelig dette, at den paagældende Landbruger faar Lov til at fortsætte, og det lader sig kun gøre ved Akkord eller Moratorium for de andre Kreditorers Vedkommende, endelig, at det, at Landbrugeren fortsætter, kan give den paagældende Prioritetshavers Krav Mulighed for senere at blive værdifuldt, nemlig hvis det, som man hele Tiden leder efter, bliver naaet, nemlig Rentabilitet indenfor Landbruget.

Et andet Spørgsmaal kan ogsaa rejses, og det blev i sin Tid rejst af det radikale Venstre, nemlig, om den paagældende Pant-haver ikke, naar han ikke vil gaa ind i Akkorden, skal have Adgang til indenfor et begrænset Tidsrum at give Udtryk for, om han vil overtage sit Pant eller ej. Dette Spørgsmaal er blevet rejst af det radikale Venstre i et Forslag, der blev fremsat her den 25. Februar 1927, nemlig „Forslag til Lov om Hjælp mod den ved Kronestigningen

forvoldte økonomiske Krise“. Det blev fremsat af den nuværende højtærede Justitsminister Zahle, af de ærede Medlemmer Hr. Niels Frederiksen, Holdgaard, Povlsen og daværende Folketingsmand Rode. I dette Forslags § 38 hedder det:

„Udvalget skal gennem Forhandling med den Panthaver, hvis Pant antages ikke at kunne tilstrække, søge at opnaa Enighed om, hvor meget af hans Fordring der dækkes af Pantet. Opnaas saadan Enighed ikke, kan Udvalget forlange, at Panthaveren inden Udløbet af en af Udvalget fastsat kort Frist holder sig til sit Pant og uden Hensyn til, om Pantefordringen i øvrigt var forfalden, fremmer Realisationen hurtigst muligt til Forholdets Konstatering“.

Nu mener jeg ogsaa, at man kan gøre saadanne Betæneligheder gældende, og jeg har ogsaa set, som jeg her har nævnt, at man fra det radikale Venstres Side har ment, at man ligefrem burde indføre Bestemmelser om, at Panthaveren skulde have Lov til at gøre sin Ret gældende overfor Pantet, hvis han ikke vil gaa med til en Udsættelse, et Moratorium, eller han i dette Tilfælde ikke vil gaa med til en Akkord. Nu kan der jo spørges, om det er rigtigt eller ej at undlade at tage saadanne Bestemmelser med. Men jeg har overtænkt det Spørgsmaal, og det er blevet drøftet i mit Parti, og vi er kommet til det Resultat, at som Forholdene ligger, vil vi ikke stille Krav om, at en saadan Bestemmelse som den, jeg her har nævnt, indføres, da der ikke er Tale om, at man søger en generel Gældsordning gennemført, men kun søger gennemført en Ordning for de Landbrugere, om hvem man ellers kan sige, at de er modne til Tvangsakkord. Noget andet var det, hvis der var Tale om en generel Ordning, saa mener jeg, at vi maatte tage et saadant Spørgsmaal op til Drøftelse.

Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa Lovforslagets Enkeltheder, men jeg maa have Lov til at sige vedrørende § 7, som er en meget vigtig Paragraf, idet den drejer sig om Kautzionisternes Stilling, at jeg er tilbøjelig til at tro, at man maa tage under Overvejelse, om der ikke kan være Mulighed for at finde en anden Affattelse af § 7 end den, der findes i Lovforslaget, thi ihvorvel jeg har Forstaaelsen af, at Moratorium for en Skyldner, men ikke for hans Kautjionist, ofte vil kunne bringe Kautjionisten i den Vanskelighed, som Moratoriet bringer Skyldneren ud af, maa jeg være betænkelig ved en generel Ordning vedrørende Kautjionisten, der gik ud paa, at han fik det samme Moratorium som Skyld-